

Силабус курсу Фінансовий менеджмент

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління і адміністрування
Спеціальність – 075 Маркетинг
Освітньо-професійна програма – «Маркетинг»

Рік навчання: 3 Семестр: 5

Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.е.н., проф. Луців Богдан Любомирович

Контактна інформація

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінансовий менеджмент» спрямована на формування у здобувачів теоретичних знань, сучасного конструктивного мислення та вироблення практичних навичок щодо управління фінансами підприємства різних організаційно-правових форм та форм власності за умов ризикового ринкового середовища, розробляти, приймати та реалізовувати ефективні фінансові рішення з управління грошовими потоками, капіталом, активами, прибутком, фінансовими ризиками із орієнтацією на вирішення нових завдань у сфері внутрішньофірмового фінансового планування і прогнозування, бюджетування, контролінгу, антикризового фінансового управління.

Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

СК 8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.

СК 13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

Результати навчання

ПРН 9. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.

ПРН 10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

ПРН 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	Знати, використовуючи новітні наукові напрацювання, сутність, функції, мету і завдання фінансового менеджменту. Розуміти значення максимізації прибутку і ринкової вартості підприємства для реалізації кінцевих інтересів його власників у контексті фінансового менеджменту. Розуміти стратегію і тактику фінансового менеджменту. Досконало вивчити механізм фінансового менеджменту.	Питання, тести
2 / 2	2. Система забезпечення фінансового менеджменту	Знати на рівні новітніх досягнень методологічні основи побудови системи забезпечення фінансового менеджменту. Розуміти структуру організаційного забезпечення фінансового менеджменту. Вміти охарактеризувати інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.	Питання, тести
2 / 2	3. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	Застосовувати поглиблені знання у сфері визначення вартості грошей у часі. Вміти ідентифікувати фактори, що впливають на зміну вартості грошей у часі. Визначати рівень впливу інфляції на зміну вартості грошей. За допомогою емпірики здійснювати нарахування простих і складних процентів. Вміти розраховувати майбутню вартість грошей та розуміти процес компаундування. Вміти визначати вартість анuitетних платежів. Здійснювати визначення теперішньої вартості грошей. Розуміти процес дисконтування та вміти визначати суми дисконту, чистого дисконтного доходу, теперішню вартість анuitетів, поточну вартість довічної ренти.	Задачі, тести
2 / 2	4. Управління грошовими потоками	Здобути навички з управління вхідними та вихідними грошовими потоками підприємства. Вміти застосовувати в практичній площині методи оптимізації його грошових потоків	Задачі, тести
4 / 4	5. Вартість і оптимізація структури капіталу	Застосовувати управлінські навички у контексті визначення загальної потреби в капіталі. Розуміти особливості формування і використання власного та позичкового капіталу. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень щодо формування власного капіталу й оцінки залучення позичкового капіталу при розрахунку середньозваженої вартості капіталу, визначенні ефекту фінансового левериджу. Вміти здійснювати управління	Задачі, тести

		структурою капіталу задля його оптимізації.	
4 / 4	6. Управління активами	Обґрунтовувати необхідність управління оборотними та необоротними активами. Вміти визначати джерела формування оборотних і необоротних активів підприємства та способи забезпечення їх оптимальної структури. Визначати стратегії фінансування оборотних активів.	Задачі, тести
2 / 2	7. Управління прибутком	Застосовувати управлінські навички у сфері формування, розподілу і використання прибутку підприємства. Вміти здійснювати аналіз безбитковості та розуміти значення політики максимізації прибутку підприємства. Розраховувати показник операційного левериджу. Обґрунтовувати вибір варіантів дивідендної політики.	Задачі, тести
2 / 2	8. Управління фінансовими ризиками	Застосовувати поглиблені знання у сфері управління фінансовими ризиками. За допомогою емпіричних розрахунків здійснювати прогнозування ймовірності настання фінансових ризиків. Вміти на практиці використовувати економіко-статистичні методи оцінки рівня ризику, експертні та аналогові методи. Відповідно до реалій здійснювати розробку управлінських рішень щодо методів уникнення та нейтралізації фінансових ризиків.	Задачі, тести
2 / 2	9. Управління інвестиціями	Застосовувати навички у сфері управління реальними і фінансовими інвестиціями. Вміти розробляти інвестиційні проекти та здійснювати їхню оцінку. Вміти оптимально сформувати структуру джерел фінансування капітальних вкладень. Реалізовувати політику управління фінансовими інвестиціями. Розуміти процес вкладання коштів у цінні папери, а також розміщення на депозитних рахунках. Вміти використовувати на практиці різні методи оцінки інвестиційного портфеля з урахуванням ризику та за необхідності його диверсифікувати.	Задачі, тести
2 / 2	10. Внутрішньо-фірмове фінансове прогнозування та планування	Застосовувати управлінські навички у сфері внутрішньофірмового фінансового прогнозування та планування. Вміти здійснювати складання бюджетів (кошторисів) та розраховувати основні фінансові показники бюджетів.	Задачі, тести
2 / 2	11. Аналіз фінансових звітів підприємства	Застосовувати практичні навички у контексті оцінки фінансових звітів. Вміти «читати» форми фінансової звітності. Розуміти структуру балансу і його значення для аналізу фінансового стану підприємства. Вміти аналізувати Звіт про фінансові результати підприємства, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал.	Задачі, тести

4 / 4	12. Антикризове фінансове управління підприємством	Застосовувати управлінські навички у сфері антикризового фінансового управління підприємством. Вміти визначати методи прогнозування банкрутства підприємства. Вміти розробляти систему попередження банкрутства на ранніх стадіях. Обґрунтовувати вибір варіантів та джерел фінансування санації підприємства у контексті антикризового управління.	Задачі, тести
-------	--	---	---------------

Література

1. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. РВВ ПДАУ, 2021. 300 с.
2. Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
3. Вахович І. М. Фінансовий менеджмент: магістерський курс : навч. посіб. 3-тє вид., змінєне і доп. Луцьк : Надстир'я, 2023. 640 с.
4. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.
5. Волш Кіаран. Ключові показники менеджменту. 100+ фінансових коефіцієнтів для ефективного управління компанією / пер. з англ. Ярослав Вішталюк, за наук. ред. Михайла Колісника. К. : Наш Формат, 2023. 428 с. : іл.
6. Гаватюк Л. С., Сокровольська Н. Я., Корбутяк А. Г., Юрій Е. О. Управління фінансовими активами: навч. посіб. Чернівці : Рута, 2019. 160 с.
7. Гайбура Ю. А. Аналітичний інструментарій управління фінансовими результатами підприємства в умовах кризи. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/105.pdf
8. Далик В., Pawlowski G., Кондратюк С., Формазюк О., Головатий О.-М. Теоретико-методичні засади використання контрактного підходу в системі організації фінансового менеджменту на підприємствах ІТ-сектору. *Академічні візії*. 2023. № 16. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/167>
9. Джерелейко С. Інструментарій покращення фінансових результатів у системі зміцнення економічної безпеки підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 6. Т. 1. С. 67–74. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/01/2022-312-61-10.pdf>
10. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
11. Журавльова І. Фінансовий менеджменту у сучасному вимірі. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. Вип. 4. С. 188–204.
12. Журавльова Т. О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 42–45.
13. Заваденко О., Колоша В. Перспективи впровадження принципів управління, характерних для великих компаній з метою покращення фінансових показників діяльності в малому бізнесі. *Via Economica*. 2024. № 5. С. 42–47 URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2024-5-6>
14. Захарова Н. Фінансовий менеджмент та його особливості в умовах воєнного стану. *Економічні горизонти*. 2023. №4 (26). С. 38–47.

15. Іваненко В. О., Скриннік В. І., Лукашевич Ю. Л. Фінансовий менеджмент у готельно-ресторанній справі: проблеми та перспективи. *Академічні візії*. 2024. № 31. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1097>
16. Іванченкова Л. В., Степаненко С. В., Євтушевська О. О. Фінансовий і податковий менеджмент у системі управління підприємством. *Бізнес Інформ*. 2022. № 4. С. 125–129.
17. Кальченко О., Шишкіна О., Данилович В. Фінансова звітність як інструмент фінансового менеджменту. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2024. № 1(37). С. 288–300 URL: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1\(37\)-288-300](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1(37)-288-300)
18. Карашенко В., Рибіцький О. Ефективне управління фінансовими ресурсами у сільськогосподарських підприємствах. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-139>
19. Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Костецький В. В. Концептуалізація трансфертного ціноутворення як мультифункціонального інструменту фінансового менеджменту складно організованих та інтегрованих підприємницьких структур. *Світ фінансів*. 2024. № 1(78). С. 8–26.
20. Коваль Н., Ткачук Л., Панасенко І. Стратегії фінансового менеджменту в умовах непередбачених коливань фінансового ринку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62 URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-68>
21. Ковальов В., Асташов Д. Процес формування та напрями оптимізації структури фінансових ресурсів суб'єкта господарювання. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. № 20. С. 199–207 URL: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.23>
22. Костирко Л. А. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств : [навч. посібник] / Л. А. Костирко, О. О. Терещенко, Р. О. Костирко, О. О. Середа. Сєверодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля. 2019. 405 с.
23. Круш П. В. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 328 с.
24. Кудлаєнко С., Романенко Є., Чорна Н. Методико-прикладні положення фінансового менеджменту реалізації стратегії інноваційно-технологічної модернізації бізнесу. *Modeling the development of the economic systems*. 2024. № 2 URL: С. 203–208 <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-26>
25. Кудлаєнко С., Юрєв Б. Збалансована система критеріїв та показників фінансового менеджменту інноваційно-технологічно активних підприємств. *Development Service Industry Management*. 2024. № 2. 221–226 URL: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(34\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(34))
26. Курков М. С. Модель системи управління фінансами підприємств засобами штучного інтелекту. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 52/2. С. 147–153.
27. Лановська Г. І., Багацька К. В., Касьянова А. О. Управління вартістю підприємства. Практикум. Київ : КНТЕУ. 2020. 28 с.
28. Лопатовська О., Бомок А. Можливості застосування зарубіжного досвіду у процесі управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2024, № 1. С. 88–91.
29. Мних Є. В. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства: навч. посіб. Київ : КНТЕУ. 2019. 232 с.
30. Молодик М. Концептуальні засади управління фінансовими потоками в сучасних логістичних системах. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-29>
31. Непочатенко О. О., Пташник С. А. Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9168>

32. Нестерова С. Фінансовий менеджмент : практикум. Київ : Кондор, 2019. 280 с.
33. Нечипоренко А., Костікова К. Адаптація зарубіжних практик фінансового ризик-менеджменту до діяльності українських підприємств. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2023. № 1(11), 46-58. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/180>
34. Нікольчук Ю. Фінансовий менеджмент під час війни. *Modeling the development of the economic systems*. 2024. №2. 215–223 URL: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-28>
35. Нікольчук Ю., Драч А. Фінансовий механізм управління активами підприємства. *Трансформаційна економіка*. 2024. №2(07) С. 63-70. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-7-11>
36. Олійник О. О. Грошові і фінансові потоки в системі фінансового менеджменту підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13-14. С. 32–37.
37. Основи фінансового менеджменту. Конспект лекцій з дисципліни «Основи фінансового менеджменту» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / Уклад.: проф. І. А. Федоренко, проф. Н. О. Власова, ст. викл. А. Б. Макаренко. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. 135 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/54043/1/Book_2021_Makarenko_Osnovy_finansovoho_menedzhmentu.pdf
38. Пазинич В. І., Шулежко А. В. Фінансовий менеджмент : підруч. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
39. Підлипна Р., Підлипний Ю., Індус К. Використання статистичних методів у фінансовому менеджменті для оптимізації прийняття управлінських рішень. *Молодий вчений*. 2024. № 4(128) С. 215–220 URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-4-128-27>
40. Решетник Н. І., Насікан Н. І., Клименко О. М., Світлична К. С., Суслова Т. О. Стратегічний фінансовий менеджмент у діяльності корпорацій. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2021. № 2(37). С. 134–141.
41. Роганова Г. О., Котлярова М. А. Аналіз та оптимізація структури капіталу підприємства. *«Modern Economics»*. 2021. № 27. С. 166-175. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/27-2021/rohanova.pdf>
42. Стецюк П. А. Інформаційне забезпечення управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2024. № 2(45). С. 48–55.
43. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / Скаско О. І., Майор О. В. [та ін.]. Львів : Растр-7. 2018. 410 с.
44. Фінансовий менеджмент : підручник / А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк, М. Д. Білик та ін.; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ : КНЕУ. 2017. 534 с.
45. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.]. Житомир : ЖНАЕУ. 2018. 320 с.
46. Фінансовий менеджмент : підручник / О. О. Кнейслер, О. Р. Квасовський, О. Ю. Ніпіаліді; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Кнейслер. Тернопіль : Вид-во «Економічна думка». 2018. 478 с.
47. Фінансовий менеджмент : підручник. За ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 2019. 440 с.
48. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Національний банк України, Українська академія банківської справи Національного банку України; заг. ред.: І. О. Школьник, В. М. Кремень. Київ : Центр учбової літератури, 2018.
49. Хома Д. М., Лопатовський В. Г., Матюх С. А. Концептуальний базис фінансового менеджменту в сфері забезпечення економічної безпеки підприємства. *Український журнал*

прикладної економіки та техніки. 2022. Т. 7. № 4. С. 145–152. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/ujae_2022_r04_a21.pdf

50. Чубук Л. П., Яценко О. В., Овандер Н. Л. Вплив цифрової економіки на зміну моделей бізнесу та фінансового управління: інституціоналізація цифрових трансформацій. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2024. №1(44). С. 58–64 URL: DOI: [10.31673/2415-8089.2024.010008](https://doi.org/10.31673/2415-8089.2024.010008)

51. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

52. Школьник І. О. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2019. 488 с.

53. Ясинська Д. В., Добровольська О. В. Сучасна парадигма діагностики фінансового стану підприємства в період кризи. *Економічний простір*. 2021. № 166. С. 81–84.

54. Alan C. Shapiro, Paul Hanouna (2019). Multinational Financial Management, 11-th Edition. URL: <https://www.wiley.com/en-us/Multinational+Financial+Management%2C+11th+Edition-p-9781119559900>

55. Don M. Chance (2019). Financial risk management: an enduser perspective. World Scientific Books, World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd. URL: <https://www.amazon.com/Financial-Risk-Management-End-Users/dp/9811202672>

56. Erasmo Giambona, John R. Graham, Campbell R. Harvey, Gordon M. Bodnar (2018). The Theory and Practice of Corporate Risk Management: Evidence from the Field. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/fima.12232>

57. Titman S., Martin T., Keown A., Martin J. (2018). Financial management: principles and applications. 13-th ed. Melbourne: Pearson Australia. 719 p.

58. What is Financial Management? Its Nature, Scope and Significance. URL: <https://emeritus.org/in/learn/what-is-financial-management/>

59. What Is A Financial Management System? URL: <https://www.oracle.com/erp/financials/what-is-financial-management-system/>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування, розв'язування задач; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання роботи здобувачів під час тренінгу; оцінювання результатів самостійної роботи здобувачів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінансовий менеджмент» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота за темами 1–6	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота за темами 7–12	Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань самостійної роботи	1 Тестові завдання (5 тестів по 5 балів за тест) – макс. 25 балів. 2. Теоретичне питання 1 – макс. 25 балів. 3. Теоретичне питання 2 – макс. 25 балів. 4. Задача – макс. 25 балів

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 100 балів за шкалою:

90–100 балів ставиться за таких умов:

- здобувач активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується термінологією у сфері фінансового менеджменту;

- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання, досконало володіє навиками користування фінансовою звітністю підприємства та її ґрунтового аналітичного опрацювання.

75–89 балів ставиться за таких умов:

- здобувач доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег, вміє користуватися фінансовою звітністю підприємства.

60–74 бали ставиться за таких умов:

- здобувач на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

35–59 балів ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;

- здобувач виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

0–34 бали ставиться за таких умов:

- здобувач фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;

- виявляє нерозуміння змісту теоретичних питань і практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90–100	“Відмінно”	A (відмінно)
85–89	“Добре”	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	“Задовільно”	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)